

נר ה' נשמת אדם

ספר התניא - חלק ראשון - פרק יט

לתוספת ביאור צריך לבאר היטב מ"ש נר ה' נשמת אדם פ"י שישראל הקרוים אדם נשמתם היא למשל כאור הנר שמתנענע תמיד למעלה בטבעו מפני שאור האש חפץ בטבע ליפרד מהפתילה ולידבק בשרשו למעלה ביסוד האש הכללי שתחת גלגל הירח כמ"ש בע"ח ואף שע"י זה יכבה ולא יאיר כלום למטה וגם למעלה בשרשו יתבטל אורו במציאות בשרשו אעפ"כ בכך הוא חפץ בטבעו. כך נשמת האדם וכן בחי' רוח ונפש חפצה וחשקה בטבעה ליפרד ולצאת מן הגוף ולידבק בשרשה ומקורה בה' חיי החיים ב"ה הגם שתהיה אין ואפס ותתבטל שם במציאות לגמרי ולא ישאר ממנה מאומה ממהותה ועצמותה הראשון אעפ"כ זה רצונה וחפצה בטבעה וטבע זה הוא שם המושאל לכל דבר שאינו בבחי' טעם ודעת וגם כאן הכוונה שרצון וחפץ זה בנפש אינו בבחי' טעם ודעת ושכל מושג ומובן אלא למעלה מהדעת ושכל המושג והמובן והיא בחי' חכמה שבנפש שבה אור א"ס ב"ה. וזהו כלל בכל סטרא דקדושה שאינו אלא מה שנמשך מחכמה שנק' קודש העליון הבטל במציאות באור א"ס ב"ה המלוכש בו ואינו דבר בפני עצמו כנ"ל ולכן נקרא כ"ח מ"ה והוא הפך ממש מבחי' הקליפה וס"א שממנה נפשות אומות העולם דעבדין לגרמייהו ואמרין הב הב והלעיטני להיות יש ודבר בפני עצמו כנ"ל הפך בחי' החכמה ולכן נקראים מתים כי החכמה תחיה וכתוב ימותו ולא בחכמה. וכן הרשעים ופושעי ישראל קודם שבאו לידי נסיון לקדש השם כי בחי' החכמה שבנפש האלהית עם ניצוץ אלהות מאור א"ס ב"ה המלוכש בה הם בבחי' גלות בגופם בנפש הבהמית מצד הקליפה שבחלל השמאלי שבלב המולכת ומושלת בגופם בסוד גלות השכינה כנ"ל. ולכן נקראת אהבה זו בנפש האלהית שרצונה וחפצה לדבק בה' חיי החיים ברוך הוא בשם אהבה מסותרת כי היא מסותרת ומכוסה בלבוש שק דקליפה בפושעי ישראל וממנה נכנס בהם רוח שטות לחטוא כמאמר רז"ל אין אדם חוטא כו' אלא שגלות הזה לבחי' חכמה אינו אלא לבחי' המתפשטת ממנה בנפש כולה להחיותה אבל שרש ועיקר של בחי' חכמה שבנפש האלהית הוא במוחין ואינה מתלבשת בלבוש שק דקליפה שבלב בחלל השמאלי בבחי' גלות ממש. רק שהיא בבחי' שינה ברשעים ואינה פועלת פועלתה בהם כל זמן שעסוקים בדעתם ובינתם בתאות העולם. אך כשבאים לידי נסיון בדבר אמונה שהיא למעלה מהדעת ונגעה עד הנפש לבחי' חכמה שבה אזי היא ניצורה משנתה ופועלת פועלתה בכח ה' המלוכש בה. וכמ"ש ויקץ כישן ה' לעמוד בנסיון האמונת ה' בלי שום טעם ודעת ושכל מושג לו להתגבר על הקליפות ותאוות עוה"ז בהיתר ובאיסור שהורגל בהם ולמאוס בהם ולבחור לו ה' לחלקו ולגורלו למסור לו נפשו על קדושת שמו ואף כי הקליפות גברו עליו כל ימיו ולא יכול להם כמארז"ל שהרשעים הם ברשות לבם מ"מ כשבא לידי נסיון בדבר אמונה בה' אחד שיסודתה בהררי קודש היא בחי' חכמה שבנפש האלהית שבה מלוכש אור א"ס ב"ה הרי כל הקליפות בטלים ומבוטלים והיו כלא היו ממש לפני ה' כדכתיב כל הגוים כאין נגדו וגו' וכתוב כי הנה אויבך ה' כי הנה אויבך יאבדו יתפרדו וגו' וכתוב כהמס דונג מפני אש יאבדו וגו' וכתוב הרים כדונג נמסו. והנה אור ה' א"ס ב"ה המלוכש בחכמה שבנפש גדול ועצום כחו כל כך לגרש ולדחות הס"א והקליפות שלא יוכלו יגעו אפי' בלבושיו שהם מחשבה דבור ומעשה של אמונת ה' אחד דהיינו לעמוד בנסיון למסור נפשו אפי' שלא לעשות רק איזה מעשה לכד נגד אמונת ה' אחד כגון להשתחות לעבודה זרה אף שאינו מאמין כלל בלבו וכן שלא לדבר תועה ח"ו על אחדות ה' אף שאין פיו ולבו שוין רק לכו שלם באמונת ה' וזה נקרא דחילו הנכלל ברחימו שהיא אהבה הטבעית שבנפש האלהית שבכללות ישראל שחפצה ורצונה בטבעה לידבק בשרשה ומקורה אור א"ס ב"ה שמפני אהבה זו ורצון זה היא יראה ומפחדת בטבעה מנגוע בקצה טומאת ע"ז ח"ו שהיא נגד אמונת ה' אחד אפילו בלבושה החיצונים שהם דבור או מעשה בלי אמונה בלב כלל:

